

schaakvereniging

P R O M O T I E

jaargang 48-1

ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 48 No. 1, 26 oktober 1999 - Oplage 80 stuks

S.V. PROMOTIE

Clubgebouw: Wijkcentrum De Leyens 3419596
Van 't Hoffplein 1
Voorzitter: B van de Graaf, Prins Bernhardstraat 24, 3313582
Secretaris: D. Th. Brinkman, v. Boisotring 97, 3422005
Penning J.G. van der Ploeg, Belgiëlaan 157 3423551
meester: Schaakvereniging Promotie, Gironummer 2405362
[Jaarcontributie 1997/1998: senioren (20 t/m 64 jr) fl. 215; junioren (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) fl. 115; studenten fl. 140; veteranen (65+) fl. 165; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]
Wedstrijdleader intern:
E. Trommel, Ruimtebaan 319, 3416697
Wedstrijdleader extern:
G. Eggink, van Leeuwenstraat 136, Voorburg 070-3866538
PR zaken:
M. van Staden, Moerbeigaarde 76, 3414509
Jeugdcommissie:
C. Schoon (voorzitter), Caan van Neck- 070-3999354
laan 191, Rijswijk
H. Meijering (intern comp.), Lissevaart 136, 3311976
M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76, 3414509
J. Veldhuizen (toernooien), Vletkade 34, 3416170
H. Buiten, (extern. comp.), Slootdreef 14, 3316292
Algemeen adjunct:
M. Nepveu, Graaf Adolfstraat 36, 3169981
Redactie: M. Nepveu 3169981
J.W. Meijer 3413367
Ereleden: H. Breugem, L. Breugem, J. Hagoort, J. Kalkwijk, G. Swart.

INHOUD

1.- De interne competitie	Eric Trommel
3.- De externe competitie	Gerhard Eggink
4.- Lofdicht op Promotie één	Gerhard Eggink
5.- Zomercompetitie 1999	Frans Martens
6.- Nederlands snelschaakkampioenschap voor Clubteams	Frans Martens
7.- Dresden 1999 [1]	Manuel Nepveu
10- Een merkwaardige strategie	Bernard Bannink
12- 'Leider in Moskou'	Frits Hoorweg
14- Postmoderne notities	Hans Meijer
15- Dresden 1999 [2]	Gerhard Eggink
16- Dresden Schachfestival '99 Turnierendstand	Dresdner SC
17- Russische geheimen	Manuel Nepveu
20- Een Frans variantje	Sjaak Sibbing
22- Schaken bij Promotie 1984-1998	Otto Berger
26- De schaakmysterie van Sherlock Holmes [4]	Rob de Vries
28- Baden-Baden 1925 [deel 2]	Mischa v. Spronsen
30- Senioren moeten de mouwen opstropen	Chris Schoon
31- Ledenlijst Promotie	Dirk Brinkman

REDAKTIONEEL

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,

Het eerste exemplaar van ons clubblad na de zomer ligt voor U.
Naast de gebruikelijke onderwerpen is er lezenswaardigs over het open toernooi van Dresden. Oud-lid Otto Berger geeft een overzicht van zijn schaakcarriere bij Promotie, Sjaak Sibbing doet openbaringen over een vies variantje uit het Frans, Rob de Vries retrogradeert er weer vrolijk op los. Het clubblad staat overigens vol met partijen, interessante en leerzame. Let U ook even op de oproep die ergens in het clubblad staat!
Veel plezier.

De Redactie.

PROMOOT

Informatie Bulletin van de schaakclub Promotie

24 October 1999

Denksport centrum 079-3419596

Ronde 5: Net die ene zet niet:

Een bijzondere ronde door een bijzondere indeling. Na enige chaos door veel late afzeggingen heeft deze de vijfde ronde een aantal interessante partijen opgeleverd. Niet in de laatste plaats door de sterke opstuwung van de vele jeugdigen die in korte tijd nu al bovenaan in groep C. Maar daarover later meer. Eerst onze kopgroep. Opmerkelijke partijen van hoog tot laag met een aardig kenmerk: die ene laatste triviale zet mocht niet gespeeld worden.

Bannink mat

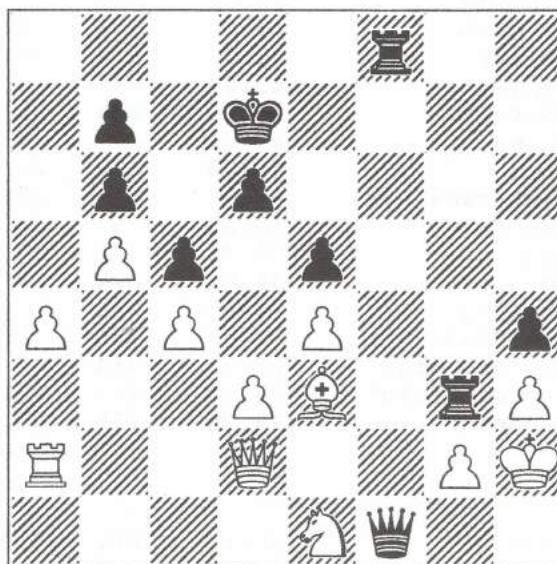
Bannink tegen Mostert kende een spannend einde met een toren, loper en paard eindspel. Bannink had een goede pion meer die na enig schuiven op een doorbraak afging. Bernard zat in dikke tijdnood en deed een verkeerde koningszet, naar hij vond in een betere positie. Joost Mostert liet zich niet opjuinen door het uitvluggeren en gaf mat net voordat Bernards vlag viel.

Breugem pat

Henk Breugem had een soortgelijke partij tegen Jan Veldhuizen. Henk had meer tijd dan Jan. Hij liet zich echter meeslepen door het snelschaak van Jan en deed net die ene zet die niet mocht en sloot zo een goede pot af met pat.

Timo's grote vondst.

De partij van Jaap van de Berg en Timo Leenman leverde een opmerkelijke ontknoping op: 1.e4 e5, 2.Pf3 Pc6, 3.Lc4 Pf6, 4.d3 d6, 5.a3 Le7, 6.0-0 Le6, 7.Lxe6 fxe6, 8.Pg5 Dd7, 9.f4 exf4, 10.Lxf4 e5, 11.Ld2 h6, 12.Pf3 0-0-0, 13.b4 g5, 14.b5 Pb8, 15.c4 g4, 16.Pe1 Ph5, 17.Le3 c5, 18.Tf7 Tdf8, 19.Txe7 Dxe7, 20.Dxg4+ Pd7, 21.Dxh5 Df6, 22.De2 h5, 23.Pc3 h4, 24.Pd5 Df7, 25.h3 Thg8, 26.Kh2 Tg3, 27.Ta2 Pb6, 28.Pxb6 axb6, 29.a4 Df1, 30.Dd2 Kd7, 31.Lf2 Tff3, 0-1

In de diagramstand draait het om de volgende zet van wit 31.Lf2. Deze had niet gespeeld mogen worden. Zo was bijvoorbeeld 31.De2 geen showstopper geweest. Na lang denken vond Timo het verbluffende 31... Tff3 met als dreiging 32... Th3 en er was geen redding voor wit meer mogelijk.

Op de volgende pagina staat de competitie stand na ronde 5. Controleer uw resultaten. Bedenk dat de externe wedstrijden van de tallenweek niet meetelden, omdat er toen geen interne competitie gespeeld is.

Verdere mededelingen

- Sommige leden hebben geen jaarprogramma of ze kijken er niet in... Evenwel er zijn er nog.
- Denk aan de eerste ronde snelschaak op 16 november!
- Heeft u een emailadres, geef het dan door zodat ik u de voorlopige indeling kan toezenden! (e.s.trommel@planet.nl)
- AFZEGGEN tot maandag 22.00 uur!

Eric Trommel

Promotie, competitie 1998-1999, stand na ronde 5

groep A:

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	H. Boerkamp	54.00	408	18	R. Matai	27.00	141
2	J. Sibbing	49.00	429	19	M. Wichhart	26.33	355
3	A. de Waal	47.00	373	20	D. Rillaer	26.00	163
4	B. Ahlers	44.00	374	21	N. Peerdeman	25.67	343
5	M. Nepveu	43.00	445	22	Y. van Deutekom	24.67	288
6	J. Mostert	42.00	434	23	G. Eggink	24.33	256
7	H. Knops	42.00	200				
8	H. Tan	40.00	450	24	J. Stoop	24.00	446
9	V. Sewkaransingh	40.00	346	25	J. Blankespoor	24.00	254
10	B. Bannink	35.33	391	26	J. van Wijnen	23.00	319
11	R. Blok	35.00	372	27	H. Noordhoek	22.67	338
12	H. de Jongh	34.67	270	28	B. Ouwers	21.00	328
13	H. Luitjes	29.00	158	29	B. van de Graaf	20.67	160
14	M. van Staden jr.	28.00	465	30	H. Breugem	18.00	297
15	H. van der Wijk	28.00	414	31	J. Veldhuizen	13.33	305
16	J. van den Bergh	28.00	245	32	R. Minnema	13.00	260
17	E. Kuipers	28.00	165	33	R. Kunnen	10.67	307

groep C:

Plts	Speler	Score	WP.	Plts	Speler	Score	WP.
1	P. Briggeman	25.00	221	21	L. Verboom	11.00	164
2	M. Toxopeus	23.33	280	22	J. van den Berg	10.67	127
3	S. Muns	22.00	174	23	M. van Staden sr.	10.33	212
4	T. Leenman	21.33	170	24	G. van der Burg	10.00	50
5	H. Minnema	19.33	174	25	P. den Blaauwen	9.33	158
6	R. Tan	19.00	178	26	H. Pronk	9.33	113
7	D. Leenman	16.00	217	27	H. Bragonje	9.33	84
8	A. Ameling	16.00	181	28	D. van Nies	8.67	275
9	D. Brinkman	16.00	165	29	C. Veld	8.67	266
10	E. Trommel	14.67	86	30	H. Kuipers	8.67	36
				31	Th. Meijering	8.33	109
11	J. Snijdwint	14.00	212	32	J. de Roo	8.00	112
12	J. Hardiek	14.00	165	33	H. van Werven	7.67	143
13	C. Schoon	13.33	191	34	D. Ong	7.67	133
14	S. Diepen	13.33	176	35	L. van de Meeberg	4.00	184
15	M. de Regt	12.67	194	36	P. Cuijpers	4.00	76
16	R. Schwartz	12.00	196	37	J. Vossepel	4.00	61
17	F. Martens	12.00	170	38	R. de Vries	2.67	134
18	J. Lipka	12.00	47	39	J. van der Ploeg	2.00	141
19	H. Buiten	11.33	239	40	E. Stokvis	1.33	152
20	H. Breuker	11.33	218	41	P. Franken	1.33	118□

Externe competitie

De externe competitie is ook dit jaar weer van start gegaan met allerlei verwachtingen, spanningen en vrezen. Nu ieder team de eerste en sommige de tweede wedstrijden al achter de rug hebben kan ik me aan de eerste bespiegelingen wijden. Zo heeft het eerste team (zie verderop voor een lofdicht) nu al bijna evenveel matchpunten na als vorig jaar aan het eind van de competitie. En nu niet, zoals vorig jaar, verliezen van Veldhoven en Venlo, he, heren!? Het tweede heeft het moeilijker. De eerste wedstrijd kon net niet gelijk worden gespeeld (Jan Blankespoor kon een beter staand eindspel net niet winnen), de tweede wedstrijd werd enigszins gelukkig gelijk gespeeld doordat Mildo van Staden een punt kado kreeg, maar daar stond tegenover dat Joost Mostert zijn iets mindere eindspelstelling net niet kon houden. Verder? Het derde begon met een stevige overwinning, maar de tweestrijd met Botwinnik 1, dat vol met oud-Promotie-KNSB-spelers eindelijk wel eens naar de Promotieklasse wil, is pas begonnen. Over het vierde, vijfde en zesde niets dan goeds, maar de eerste wedstrijden werden verloren. Even de rug rechten en alles gaat weer goed. En dan de jeugd. Zij presteren voorlopig heel goed. Zowel het zevende, het achtste als het negende kwam met minstens een matchpunt thuis. Maar met nog 56 van de 67 wedstrijden te gaan is al het vooruitblikken natuurlijk tot falen gedoemd, dus zal ik (nog) niet verder uitweiden over kansen en zo....

Gerhard Eggink

KNSB, 2e klasse D		gesp	mtch	bord
1	HMC	2	4	10.5
2	Magnus BSG 2	2	3	9.0
3	Promotie 1	2	3	8.5
4	PION Groesbeek	2	2	10.0
5	ASV 2	2	2	9.0
6	Hoensbroek/Max Euwe	2	2	8.0
7	HSC Helmond	2	2	7.5
8	Paul Keres 2	2	1	6.0
9	Veldhoven	2	1	5.5
10	Venlo	2	0	6.0

KNSB, 3e klasse E		gesp	mtch	bord
1	WSC	2	4	12.0
2	DD 2	2	3	9.0
3	DSC 2	2	3	8.5
4	Alteveer	2	3	8.5
5	Leiderdorp	2	2	8.0
6	Hillegersberg	2	2	7.0
7	Promotie 2	2	1	7.5
8	LSG 3	2	1	7.5
9	Philidor Leiden	2	1	5.5
10	Rotterdam	2	0	6.5

HSB, 1e klasse B		gesp	mtch	bord
1	Botwinnik 1	1	2	6.0
2	Promotie 3	1	2	5.5
3	Wassenaar 1	1	2	5.0
4	Haagse Toren 2	1	1	4.0
5	Ooievaar 2	1	1	4.0
6	Centrum 1	1	0	3.0
7	Pomar 1	1	0	2.5
8	Schaakmat 1	1	0	2.0

HSB, 1e klasse A		gesp	mtch	bord
1	DD 4	1	2	6.0
2	WSC 2	1	2	4.5
3	Vogelwijk 1	1	2	4.5
4	DSC 4	1	2	4.5
5	Schaakhuis 1	1	0	3.5
6	Promotie 4	1	0	3.5
7	Corbulo 1	1	0	3.5
8	Lierse 1	1	0	2.0

HSB, 2e klasse A		gesp	mtch	bord
1	DD 5	1	2	5.5
2	HSV 2	1	2	5.0
3	SHGP 1	1	2	4.5
4	RHC 2	1	2	4.5
5	Scheve Toren 2	1	0	3.5
6	Ooievaar 4	1	0	3.5
7	Arena 1	1	0	3.0
8	Promotie 5	1	0	2.5

HSB, 2e klasse B		gesp	mtch	bord
1	SIO 1	1	2	6.5
2	RSC/Belgisch Park 2	1	2	6.0
3	DD 6	1	2	5.5
4	DSC 5	1	2	4.5
5	Ooievaar 3	1	0	3.5
6	Lierse 3	1	0	2.5
7	Haagse Toren 4	1	0	2.0
8	Promotie 6	1	0	1.5

HSB, 2e klasse C		gesp	mtch	bord
1	Botwinnik 2	1	2	7.0
2	Centrum 2	1	1	4.0
3	Haagse Toren 3	1	1	4.0
4	Tijdnood 2	1	1	4.0
5	Corbulo 2	1	1	4.0
6	Promotie 7	1	1	4.0
7	RHC 1	1	1	4.0
8	Paris 1	1	0	1.0

HSB, 3e klasse A		gesp	mtch	bord
1	Rijswijk 4	1	2	6.5
2	Tijdnood 3	1	2	5.5
3	Pomar 3	1	2	5.5
4	Promotie 8	1	2	4.5
5	Velo 1	1	0	3.5
6	Arena 2	1	0	2.5
7	Vogelwijk 3	1	0	2.5
8	Corbulo 3	1	0	1.5

HSB, 3e klasse C		gesp	mtch	bord
1	Collectief 2	1	2	4.5
2	Voorburg 1	1	2	4.5
3	HSV 3	1	2	4.5
4	SIO 3	1	1	4.0
5	Promotie 9	1	1	4.0
6	Vogelwijk 4	1	0	3.5
7	Rijswijk 5	1	0	3.5
8	DD 7	1	0	3.5

Lofdicht op Promotie één

Door Hans Meijer werd ik uitgedaagd om een lofdicht op het Eerste te schrijven.
Bij deze een eerste versie. De andere tallen zullen in volgende edities aan bod komen

Ons eerste team, Promotie Eén,
Houdt onze hele vereniging op de been.
Want waren zij er niet dan waren anderen het eerste tal,
Dan was het Tweede het eerste, een merkwaardig geval.

Op bord 1, een geweldenaar zit vooraan,
Bernard, iedere tegenstander kan hij aan.
Wint hij niet snel dan verliest hij zeker niet,
En verliest hij toch, dan zingt hij nog steeds het hoogste lied.
Op bord 2 is degelijkheid troef:
Frits speelt het stevige schaak, maakt de tegenstander droef.
Vorig jaar scoorde hij een hele hoop,
Nam met vele tegenstanders de loop.
Bord 3: onze hoop in bange dagen.
Ton valt aan, wil er vele pionnen aan wagen.
Speelt actief en scoort erg goed,
Een steunpilaar van het team, goed voor het gemoed.
Bord 4: onze kampioen,
Ook dit jaar weer in goeden doen.
Iedereen heeft vertrouwen in grote Ben,
De hele vereniging is zijn fan.
Op bord 5 speelt, niet te missen,
De krasse Meijer, hij kan zich niet vergissen.
Fris, leuk, leerzaam en prettig schaak zoals het ons is geleerd,
Het punt kan alvast weer worden genoteerd.
Bord 6, alweer zo'n goeie!
Willem uit Praag, weet de tegenstander te vermoeien.
Door niets en door niemand van zijn plan af te brengen,
Weet hij de wedstrijd tot het uiterste te verlengen.
Sjaak, op bord nummer 7,
Weet iedereen weer nieuwe hoop te geven;
Zit het eens tegen, vraag het Sjaak,
Heeft hij alweer een nuttig advies in de maak.
Op bord 8, als laatste van alle horden,
Zit Manuel, een heuse doctor, om bang van te worden.
Gelukkig doorzien de tegenstanders hem niet te vaak,
Anders was zijn score als die van een draak.

Al deze geweldenaars op een indrukwekkende rij,
Welk team kan daaraan tippen, wie kan daar bij?
8-0, 8-0, ze zijn in goede doen,
Zo winnen ze alles en worden met afstand kampioen.

Toch?

(tot nu toe speelde het eerste 4½-3½ en 4-4)

Gerhard Eggink

Bannink wint Promotie Zomercompetitie 1999

ZOMERCOMPETITIE 1999

EINDSTAND		na correctie (minimaal 10 part.)		
		punten	partijen	%
1	Bannink	10,5	12,0	87,5
2	Bijdevaate	11,0	13,0	84,6
3	Noordhoek	12,5	17,0	73,5
4	Nepveu	12,5	18,0	69,4
5	Graaf vd	8,0	12,0	66,7
6	Sibbing	9,5	15,0	63,3
7	Wijk vd	8,5	14,0	60,7
8	Eggink	6,0	10,0	60,0
9	Stoop	9,5	16,0	59,4
10	Toxopeus	8,0	14,0	57,1
11	Sewkaransingh	5,5	10,0	55,0
12	Bragonje	9,0	18,0	50,0
13	Van Staden sr	5,5	11,0	50,0
14	Veldhuizen j.	5,5	11,0	50,0
15	Breugem	9,5	20,0	47,5
16	Vries de	6,5	14,0	46,4
17	Blaauwen den	5,0	11,0	45,5
18	Tan j.	5,0	11,0	45,5
19	Tan r.	4,5	10,0	45,0
20	Martens	7,0	16,0	43,8
21	De Roo	7,0	16,0	43,8
22	Werven v	5,5	13,0	42,3
23	Boerkamp	4,0	10,0	40,0
24	Mostert	4,0	10,0	40,0
25	Peut vd	4,0	10,0	40,0
26	Waal	4,0	10,0	40,0
27	Schoon	5,0	13,0	38,5
28	Trommel sr	3,5	10,0	35,0
29	Briggeman	3,0	10,0	30,0
30	Stokvis	3,0	10,0	30,0
31	Wichhart	3,0	10,0	30,0
32	Zwart de	3,0	10,0	30,0
33	Brinkman	2,5	10,0	25,0
34	Kunnen	2,5	10,0	25,0
35	De Regt	2,5	10,0	25,0
36	Knops	2,0	10,0	20,0
37	Luitjes	2,0	10,0	20,0
38	Minnema h.	2,0	10,0	20,0
39	Van Staden jr	2,0	10,0	20,0
40	Veldhuizen n.	2,0	10,0	20,0
41	Grims	2,0	10,0	20,0
42	Meeberg	3,5	20,0	17,5
43	Burg vd	1,5	12,0	12,5
44	Ploeg vd	2,0	19,0	10,5

De Zomercompetitie 1999 werd gespeeld volgens de inmiddels traditionele formule. Op 10 speeldagen vanaf eind juni tot eind augustus werden 2 partijen per avond afgewerkt. Groep 1 spelers uit de interne competitie van Promotie kregen een tijdhandicap tegen groep 2 en groep 3 spelers. De indeling en de eindstand werden bepaald aan de hand van het gescoorde percentage. Deze zomer bedroeg het minimum aantal partijen 10. Van spelers met minder partijen werd de score gecorrigeerd naar het minimum van 10. Vandaar dat u sommige goede spelers zo laag ziet staan in de eindstand (al hebben enkelen natuurlijk gewoonweg slecht gespeeld bij zomeravondlicht of zomeravondwarmte!). In totaal werden 235 partijen afgewerkt, waarvan er welgeteld 8 in remise eindigden, dat zie je bij een wereldkampioenschap wel eens anders. Dank aan Chris Schoon, die heel wat avonden ruim na twaalfen het licht uitdeed, maar niet nadat door hem het spelmateriaal en vooral ook de tafels weer naar de speelzaal waren getransporteerd (chapeau, in de woorden van Mart Smeets). Drie spelers lieten geen enkele avond verstek gaan (wel eens voor een partijtje), hiernaast is te zien wie dat waren (≥ 18 partijen).

Op de eerste speeldagen nam Jaap Bijdevaate stevig de leiding in handen. Alleen Jacques Sibbing, zelf ook in goeden doen bij aanvang van de zomer, slaagde erin diens zegereeks te onderbreken met een remise. Toen de A in de maand kwam vertoonde Bernard Bannink zich regelmatig en hij bracht Jaap de eerste nederlaag toe. Bernard toonde zich daarna onstuitbaar en sloot de zomercompetitie af met 10,5 uit 12, voor Jaap Bijdevaate en Henk Noordhoek. De laatste maakte een chique gebaar door aan te bieden zijn partij tegen Jan Veldhuizen over te willen spelen nadat Jan onverwachts huiswaarts moest keren op de avond dinsdagavond ervoor. Zo kan het ook (chapeau, in de woorden van Mart Smeets). De winnaar van het Promotie Open Zwitsers, Manuel Nepveu, moest genoegen nemen met de vierde plaats, terwijl de voorzitter blijk gaf warmtebestendig te zijn door als vijfde te eindigen o.a. via overwinningen op enkele spelers van Promotie 1.

Frans Martens

Nederlands snelschaakkampioenschap voor clubteams

Het was de mooiste zomerdag van 1999, zaterdag 29 mei. Echt snelschaakweer kortom. De organisator namens Promotie, Henk Noordhoek, nam geen enkel risico met files, afgesloten snelwegen of railwerkzaamheden. Organiseren is vooruitzien, Henk leert het al aardig. Daarom meldden zich in alle vroegte 11 spelers bij het clubgebouw om de kleuren van Promotie te verdedigen. De gebroeders Tan, die het dichtst bij wonen, zoals het hoort, het laatst, maar nog op tijd. Om het niveau op te krikken had Henk onze vaste kracht uit Tsjechie laten overvliegen. Die ging rechtstreeks uit Praag naar Beverwijk, waar het spektakel georganiseerd werd. Op het laatste moment liet een sterspeler het afweten (hij was doodleuk op vakantie gegaan), waarna Henk na de nodige telefonades ten einde raad mij vroeg mee te doen ('onderaan aanschuiven', de nood leek inderdaad hoog). Aldus kon Promotie met drie complete teams aantreden. Bij de indeling was al te zien dat het een moeilijk dagje zou gaan worden. Promotie 1 werd van groep B6 in 1998 naar groep B2 in 1999 gepromoveerd, om te voorkomen dat er weer een schaakklok naar Zoetermeer zou gaan. Promotie 2 werd ingedeeld in groep C1 bij de beste 1e klassers regionale bonden en Promotie 3 idem bij de beste 2e klassers. Niet gelogen. In Beverwijk ontmoette ik tevens een tweetal Promotiespelers, EV en VS, die voor een concurrerende club aantraden (mocht dat wel volgens de reglementen, Henk?). Het weer zorgde ervoor dat ik ettelijke klamme zweethandjes moest schudden en tegen menig tegenstander moest aantreden met indrukwekkende tatoeages op blote armen en borstkassen. Wie begint dan niet met een achterstand? Niettemin bleken de meeste Promotiespelers hittebestendig en over een lange adem te beschikken, want Promotie 2 scoorde voor de middagpauze 6 en na de pauze 11½ punten, Promotie 3 zelfs 6½ voor en 14 punten na de lunch. De scores van de Promotiespelers:

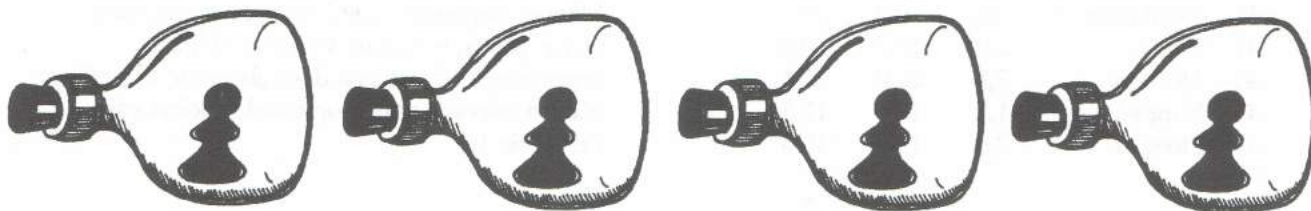
Bernard Bannink	6	uit 10
Willem Broekman	3½	
Henk Noordhoek	3½	
Ronald Blok	4	
Promotie 1	17	(43%)

Henk Luitjes	4½	uit 9
Maarten Wichhart	3½	
Rens Minnema	2½	
John Tan	7	
Promotie 2	17½	(49%)

Yde van Deutekom	4½	uit 11
Frans Martens	3½	
Richard Tan	7½	
Hans Minnema	5	
Promotie 3	20½	(47%)

U ziet het, alle drie geëindigd in de middenmoot. Daarmee ontsnapten we probleemloos aan de play offs. Tot slot een vraag aan de oplettende lezer: welke gebroeders kunnen het beste tegen het spelen in de warmte?

Frans Martens

DRESDEN 1999

door Manuel Nepveu

Degenen die bij het lezen van bovenstaande titel een déjà-vu ervaring hebben zijn kennelijk trouwe lezertjes van het clubblad. Vorig jaar om deze tijd verscheen een artikel met een titel waarvan slechts een enkel symbool anders was. Raden is overbodig.

In het midden van de warme juli-maand reden twee auto's het parkeerterreintje op van een pension in een van de buitenwijken van Dresden. Acht passagiers stapten uit. Een jaar daarvoor, in het midden van de eveneens warme juli-maand waren ook twee auto's het terreintje opgereden. Toen stapten er maar zeven passagiers uit, die overigens een sprekende gelijkenis vertoonden met zeven van de acht passagiers die dit jaar uit de wagens stapten. Herhaalde de geschiedenis zich hier? Misschien wel een beetje, maar kennelijk niet helemaal.

De acht passagiers werden hartelijk begroet door de pensionhouder en zijn vrouw. Die pensionhouder en diens vrouw hadden een sprekende gelijkenis met de pensionhouder en diens vrouw van het vorige jaar. De pensionhouder was vriendelijk, lang van stof, langzaam van dictie. Zijn echtgenote was ook vriendelijk en langzaam van dictie en zij had een fraaie snor. Dat was het jaar daarvoor ook al zo geweest.

Herhaalde de geschiedenis zich hier? Misschien wel, misschien zelfs wel bijna helemaal.

De acht reden in hun twee auto's meermaals naar een prachtig slot dat gesitueerd was op een riante locatie aan de rivier de Elbe. Daar schaakten zij dan. Veel van de personen die zij daar zagen hadden een sprekende gelijkenis met personen die zij op diezelfde plek een jaar eerder hadden gezien.

Voor aanvang van de ronden haalden de acht drinken en broodjes en liepen in groepjes naar het slot vanaf de parkeerplaats. Voor de ingang stonden deelnemers bijeen. Sommige individuen rookten. Het vorige jaar hadden personen die sprekende gelijkenis met hen vertoonden daar ook gestaan.

Als je op de trappen zat kon je een forse man op sandalen verbeten aan een sigaret zien trekken. Zijn witte haar zat jongensachtig op zijn verweerde, karakteristieke kop. Toch was hij al duidelijk een pensioengerechtigde. Als hij Duits sprak hoorde je dat hij waarschijnlijk uit Rusland afkomstig was. Een van de acht deed hij aan diens schoonvader denken. Dat was het jaar daarvoor ook al zo geweest. Af en toe kon je een man de trappen van het slot op zien komen die op exact dezelfde manier liep als hij keek. Een van zijn ogen stond dertig graden uit het lood en als hij de trap op klom bewoog hij een been ook dertig graden in de verkeerde richting. Net als de forse man op de sandalen werd hij door zijn omgeving met egards behandeld.

Ook bij al deze observaties kon men zich afvragen of de geschiedenis zich soms herhaalde.

Want ook deze twee hadden in het vorig jaar hun sprekende gelijkenissen gekend.

Maar de geschiedenis herhaalt zich kennelijk nooit volledig, in ieder detail.

Want een van de acht schaakte tegen de man van dertig graden en hield hem op remise, terwijl een jaar eerder een ander van de acht tegen de man van dertig graden had geschaakt zonder hem op remise te houden.

En des avonds zaten de acht met lange tanden te eten in een "saloon", daar waar een jaar eerder talloze glazen door een van hen waren verbrijzeld in wat overduidelijk een Grieks eethuis was geweest.

Toch, de gebeurtenissen van dit jaar leken sterk op de gebeurtenissen van het jaar daarvoor.

Als we ons beperken tot alles en iedereen dat met het Dresdener toernooi samenhangt is de gelijkenis in zekere zin enorm.

De situatie doet enigszins denken aan de "wederkeer-stelling" van de Franse wis-en sterrenkundige Poincaré voor mechanische systemen.

Deze stelling, die inderdaad streng bewezen kan worden, zegt dat in ieder eindig mechanisch systeem waarin geen energieverliezen optreden elke voorkomende toestand zich in de toekomst met willekeurige precisie herhaalt. Dit is een van de meest verheven resultaten uit de Klassieke Mechanica en tevens een die tot de nodige controverses aanleiding gaf in een aanpalend gebied van de fysica. Immers, een "praktisch" gevolg van deze stelling is dat als een hok vol gasmoleculen (zeg 10^{25} stuks)

in open verbinding wordt gebracht met een hok vol niks (vacuüm) na enige tijd alle gasmoleculen zich weer in hun oorspronkelijke hok zullen bevinden. Tot op heden heeft echter nog niemand dat ook zien gebeuren

Stel nu eens, dat een dergelijk resultaat ook zou gelden voor schaaktoernooien, c.q. het toernooi in Dresden. Dan zou bijvoorbeeld het toernooi in Dresden zoals dat in dit jaar is gehouden zich ooit herhalen met dezelfde poppetjes en met dezelfde uitslagen behalve de uitslag van één enkele partij. Maar het zou zich ook ooit nog herhalen met dezelfde uitslagen behalve twee. Het zou zich herhalen met dezelfde poppetjes en uitslagen, maar met één zet meer op het bord van de man van dertig graden. Het zou zich herhalen met dezelfde poppetjes en uitslagen, maar met één zet meer op het bord van de man van dertig graden en twee zetten meer op alle overige borden. Het zou zich herhalen

Maar realiseert U zich nu eens dat het Open van Dresden eenmaal 's jaars wordt gehouden. Realiseert U zich verder eens dat er pakweg honderd en vijftig schakers aan meedoen, die "willekeurig" gekozen kunnen worden uit een reservoir van misschien tienduizend schakers. Realiseert U zich dat er bij een enkele ronde van vijfenzeventig partijen in principe 3^{75} verschillende mogelijke uitslagenlijsten zijn. Dan begrijpt U dat U gemiddeld geruime tijd moet wachten voor een vrijwel identiek toernooi zich in Dresden zou voordoen, los van zulke alledaagse beperkingen als de zeer eindige lengte van een mensenleven. Hier krijgen we te maken met een "schaakvariant" van het bekende sprookjesachtige antwoord op de vraag hoelang de Eeuwigheid duurt. Stel dat een vogeltje elk jaar op het moment dat de astronomische zomer aanbreekt gedurende een minuut zijn snaveltje slijpt aan de Mount Everest en dat we net zolang wachten tot deze berg als gevolg van dit slijpen tot de grond toe is afgesleten, dan is er een enkele seconde van de Eeuwigheid voorbij. Hoe U met behulp van de eerdere overpeinzingen de "schaakvariant" van dit fraaie beeld precies wilt formuleren wordt aan Uw eigen fantasie overgelaten.

Maar dit alles zijn slechts algemene bespiegelingen van iemand die soms op de trappen van het magnifieke slot voor zich uit zat te dromen en met het toernooi op zich heeft het allemaal niets te maken.

† † † †

Hoezeer het toernooi van '99 ook leek op dat van het jaar daarvoor, er waren ook verschillen die wij geenszins onder tafel willen werken.

Van een Bannink en een Eggink, weet men natuurlijk wel wat te verwachten en vooral ook wat niet. Ook een Broekman, een Luitjes, een Noordhoek, een Hoorweg en een Nepveu waren op dit punt geen Zwarte Ridders. Maar hoe zat het met de nieuweling Meijer? Hoe zou de soms zo krasse Meijer zich houden temidden van het geweld der Geratingden? Hij was immers nooit eerder naar zo'n toernooi mee geweest.....

Laten we de resultaten en enige andere wederwaardigheden van onze helden thans kort de revue passeren.

- Bannink behaalde de hoogste score. Met $6\frac{1}{2}$ punten viel hij nog in de prijzen. Belangrijker dan dit puntenaantal was dat hij tegen de IGM's Uhlmann en Saltaev remise hield; misschien is het zelfs accurater om te zeggen dat de beide grootmeesters remise hielden tegen Bannink. Verder wist hij eenmaal een rampzalige openingsbehandeling tegen een FM nog ruimschoots te overleven. Banninks toernooi was duidelijk een succes. Naar eigen zeggen lette hij op de tempi's.
- De krasse Meijer vinden we met $5\frac{1}{2}$ punt op de tweede plaats. Als hem tijdens de partij in de wandelgangen werd gevraagd hoe hij stond kwam nog wel eens het antwoord: "Verloren, maar ik heb nog trucjes". Met die trucjes was hij handig, heel handig. Eigenlijk te handig. Maar hij speelde toch ook één partij uit één stuk. Zijn tegenstanders mochten er door de bank genomen wel zijn en dat geeft zijn resultaat ook glans. Van de grappige situaties en voorvallen tijdens zijn partijen zal Meijer ons ongetwijfeld in komende stukjes in dit blad nog laten meegenieten.

- ❑ Luitjes behaalde 5 punten. Die werden veroverd op ratinglozen, “knuppeltjes min min” zoals ze in bepaalde toonaangevende kringen worden genoemd. Hij schoof ze er met vrij groot gemak af. Tegen ratinghouders was Luitjes dit jaar niet succesvol. Tot zijn verdediging moet aangevoerd dat hij die in het begin van het toernooi tegenkwam, toen hij het schaken min of meer een jaar ontwend was.
- ❑ Nepveu behaalde eveneens 5 punten. Over zijn spel was hij niet tevreden. In Dresden zelf werden al vier notatiebiljetten letterlijk door de wc gespoeld en thuis schijnt hij ontdekt te hebben dat de rest ook niet deugt. Hij moest in een van de ronden tegen Eggink aantreden en deed bij die gelegenheid uiteraard zijn plicht. Helaas schijnt ook die partij zijn weg naar het toilet gevonden te hebben. Verder werd er een zeer compromitterende foto van hem gemaakt, die in lepe handen ongetwijfeld veel geld opbrengt.
- ❑ Broekman was uiteindelijk de weinig trotse bezitter van $4\frac{1}{2}$ punt. In de een na laatste ronde werd hij ingedeeld tegen Hoorweg en moest het hoofd buigen. Kindertjes aan het schaakbord waste hij ongenadig de oren, maar tegen volwassenen deed hij het ietsje minder.
- ❑ Hoorweg draaide met $4\frac{1}{2}$ punt minder lekker dan in het vorige jaar. Echter, hij wist toch wel een paar partijen af te leveren waarvoor het petje (vooral het zijne) af mag. In de laatste ronde, op zijn verjaardag, kreeg hij geen cadeautje. Toen hij na een offervoorzetting welbewust eeuwig schaak uit de weg ging bleek het al gauw keepen geblazen en dat ging uiteindelijk niet goed. Was zijn verjaardag vorig jaar ook al niet een dag om maar gauw uit de agenda te scheuren?
- ❑ Noordhoek eindigde eveneens met $4\frac{1}{2}$ punt. Hij speelde niet lekker. Waar kindertjes door Broekman de oren werden gewassen, bleek Noordhoek er meer voor te voelen om zich door de lieve kleinen de oren te laten wassen. Verder werd door zijn speelwijze het nieuwe schaakbegrip “de Noordhoek” ingevoerd. Dat zijn de velden a6,a7,b6 waar de paarden van Noordhoek steeds maar weer terecht kwamen, of hij nou Zwart had of niet. En ze stonden er niet eens iedere keer beroerd..... Er is een schitterende foto van hem gemaakt, waar ze in zijn familie grote bedragen voor willen neertellen.
- ❑ Eggink behaalde $3\frac{1}{2}$ punt. Maar hij heeft dan ook vrij veel in het harde wedstrijdschaak gepokte en gemazelde ratinghouders op zijn weg gevonden. Hard op weg naar een wereldpartij wilde er wel eens iets mis gaan.....Neen, de voortreffelijkheden van Eggink bleken vooral buiten het schaken. In '98 hadden de Dresden-gangers ergens buiten de stad extreem lekker gegeten. Niemand wist adres of naam van het etablissement. Eggink ook niet. Er werd luid gejammerd. Hij klom in zijn bolide, startte de motor en reed zonder mankeren naar de betreffende locatie. Hij moet een geometrisch geheugen hebben. Als hij nou op het schaakbord ook eens zo goed de weg wist

† † † †

Van de buitenschaakse activiteiten, die tijdens het toernooi uiteraard niet de hoofdmoot van de activiteiten vormen, zij slechts de indrukwekkendste vermeld: de wandeling over de begraafplaats waar de as van de slachtoffers van het bombardement van februari '45 ligt.

Voordat de wandelaar een muur en een groenperk bereikt waar de as van naar schatting achtduizend personen verstrooid is, komt hij binnen in een cirkelvormig monument. Aan de rechterkant staan op een aantal plaketten een zeven of achttal namen waaronder Auschwitz, Maidanek en Treblinka, aan de linkerkant staan op even zovele plaketten een zeven of achttal andere namen waaronder Coventry, Dresden en Rotterdam.

In de weldadige morgenzon brulde deze plek van stilte.

MN

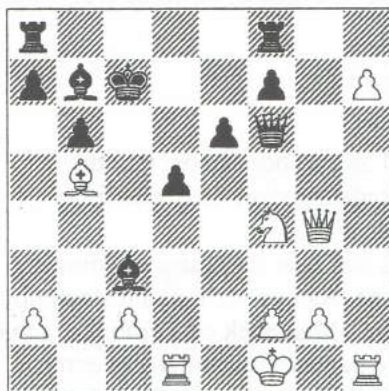
EEN MERKWAARDIGE STRATEGIE

De volgende morgen lazen we in Dresden in *Die Sächsische Zeitung* dat de oud kampioen van Oost Duitsland grootmeester Wolfgang Uhlmann al na tien zetten verloren stond en dat hij met veel geluk remise gespeeld had tegen de Nederlander Bernard Bannink.

B. Bannink – W. Uhlmann (Dresden, 16-7-1999)
1.d4 Pf6 2.Pf3 g6 3.Pc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. e3 0-0 6. Le2 b6 7. Pe5 Lb7 8. h4 h6 9 h5 g5 10. Lxg5 hxg5 11. h6 Lh8 12. h7 Een zet van wit die opzien baarde.

12... Kg7 Over zijn laatste zet dacht mijn tegenstander twintig minuten na. Hier zag hij pas dat na 12. Pxd7 13. La6! zou volgen. Onze journalist dacht dat Uhlmann verloren stond. **13. Ld3 e6 14. Df3 Te8 15. Dh3 Kf8 16. Dh6 Ke7 17 Dxd5 Tf8 18. Pe2 Pbd7 19. Pf4 Pxe5 20 dxe5 Kd7 21 exf6 Lxf6** Uhlmann toonde zich na afloop zeer tevreden over zijn verdediging tot nu toe. **22. Dg4 Lxb2 23. Td1 Lc3** Over deze zet was hij na afloop zeer ontevreden. **24. Kf1 c6 25. e4 Df6** Hier lijkt 25 Kc7 een betere voortzetting. **26. exd5 cxd5 27. Lb5 Kc7**

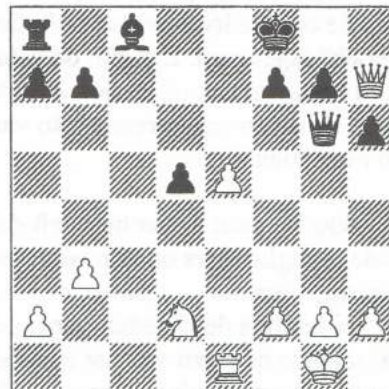

28 Pxd5 Een andere zet die opzien baarde. **28... Lxd5** Na 28. exd5 29. Dd7 Kb8 30. h8D Txh8 31. Txh8 Dxd8 32. Dd6 Kc8 33. Ld7 Kd8 34. Lc6 Kc8 35. Dd7 Kb8 36. Dxb7 loopt zwart mat. **29. Txd5 Tad8 30. Dc4 Kb8** Uhlmann vreesde vooral 30. Txd8 Txd8 31. Ld3 "und ich müsste für mein Leben kämpfen." **31. Txd8 Txd8 32. h8D Txh8 33. Txh8 Dxd8 34. Df4 De5 35. Dxe5 Lxe5 36. Le8 f6 37. Ld7** remise.

Twee dagen later trof ik een Fide meester aan de andere kant van het bord. Vol vertrouwen begon ik aan de partij.

S. Buchal – B. Bannink (Dresden, 18-7-1999)
1. e4 c5 2. Pf3 e6 3. Pc3 Pc6 4. Lb5 Pge7 5. 0-0 a6 6. Lxc6 Pxc6 7. d4 cxd4 8. Pxd4 Dc7 9. Te1 b5 10. Pd5 exd5 11. Pxc6 dxc6 12. exd5 Kd8 13. dxc6 Dd6 14. Lf4 Zwart gaf op. Mijn tegenstander zag ik nog dagen later vriendelijk naar mij lachen.

Die middag genoot ik langer dan mij lief was van de zon en het bier in Dresden. Na deze niet al te lange partij trof ik een dag later een minder sterke tegenstander. Na tweeëntwintig zetten stond de volgende stelling op het bord.

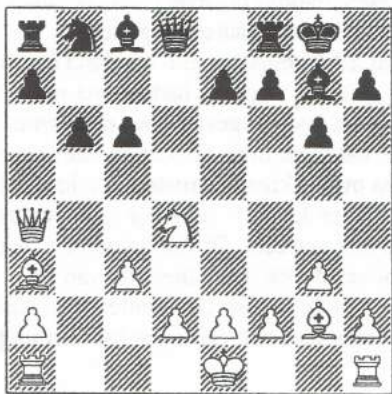

B. Bannink – J. Semmler (Dresden, 19-7-1999)
23. Dh8 Ke7 24. e6 fe6 Op deze manier verkrijgt wit een verwoestende aanval. **25. Tc1 Dg5 26. f4 Dxf4 27. Dxd7 Kd8 28. Tf1 De3 29. Kh1 Ld7** en hier had ik met **30. Tf7** de partij uit moeten maken. Zwart loopt dan na 30. De1 31. Pf1 Kc8 32. Df8 Kc7 33. Dc5 Kd8 34. Tf8 Le8 35. Dd6 Kc8 36. Te8 mat. Ik gaf er de voorkeur aan een kwaliteit te winnen en won daarna ternauwernood de partij.

De dag erna trof ik wederom een Fide meester. Na tien zetten vroeg Hans Meijer mij of ik soms al verloren stond. Hij had kennelijk op dat moment mijn postmoderne strategie nog niet doorgrond.

L. Schnitzspan – B. Bannink (Dresden, 20-7-1999)

1. Pf3 d5 2. c4 Pf6 3. cxd5 Pxd5 4. Pc3 Pxc3 5. bxc3 g6 6. g3 b6 7. Da4 c6 Zwart tart hier het noodlot door zichzelf vrijwillig een verzwakking toe te brengen. Typisch postmodern. 8. Lg2 Lg7 9. La3 0-0 10. Pd4 Na deze zet kwam ik Meijer tegen die naar de stand van zaken informeerde.

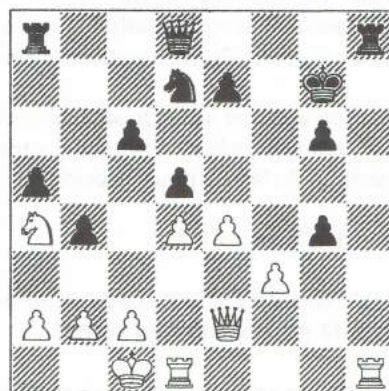
10... Lxd4 11. cxd4 Le6 12. h4 b5 13. Dc2 Dxd4 14. 0-0 b4 Ik bood remise aan hetgeen geweigerd werd. 15. e3 Dd6 16. Lb2 Pd7 17. a3 b3 Dit leek me van de kant van wit een zwakke voortzetting. Het effect van mijn postmoderne strategie begon zichtbaar te worden. 18. Dc3 f6 19. a4 Dc5 20. Lxc6 Dxc3 21. Lxc3 Tac8 22. Lb5 Pe5 23. f4 Pc4 24. e4 Tfd8 25. Tf2 f5 26. Te2 fxe4 27. Txe4 Lf7 Hier miste ik in tijdnood de winst. Na 27.Pxd2 Lxd2 28.b2 heeft wit geen goede voortzetting meer. 28. Te2 Pd6 29. Ld3 Td7 30. Tb1 Pf5 31. Lxf5 gxf5 32. Te5 Td3 33. Kf2 Ld5 34. Txf5 e6 35. Tg5 Kf8 36. h5 Tc4 37. Ke2 Tdc3 38. dxc3 Txc3 39. Tb2 Tc4 40. Txd5 exd5 Tot verbazing van Henk Noordhoek was ik er in geslaagd de tijdcontrole toch nog te halen. Een lastig toreneindspel is op het bord verschenen. De zwarte stelling lijkt niet meer te redden. 41. Txb3 Txa4 42. Tb7 h6 43. Th7 Ta6 44. Kf3 d4 45. Ke4 Ta3 46. g4 Te3 47. Kf5 d3 48. Txa7 Te7 49. Ta1 d2 50. Td1 Td7 Er gloorde weer hoop. 51. Ke4 Te7 52. Kf3 Td7 53. Ke2 Tg7 54. Tg1 Tf7 55. Tf1 Td7 56. Td1 Tg7 57. Kf3 Td7 58. Ke4 Te7 59. Kf3 Td7 60. g5 Kg7 61. Ke4 Te7 62. Kf5 Tf7 63. Kg4 Td7 64. g6 Td3 65. f5 Kf6 66. Kf4 Td5 Ik bood remise aan. Mijn tegenstander weigerde dit aanbod. Hij wees me erop dat hij een pion meer had. Kennelijk had hij nog niet door dat mijn vesting onverwoestbaar was. 67. Kg4 Td4 68. Kf3 Td5 69. Ke2 Txf5 70. Th1 Td5 71. Kd1 Kg7 Remise.

Terwijl ik die middag het vege lijf probeerde te redden zaten mijn schaakvrienden op het terras al geruime tijd te genieten van de zon en het bier in Dresden.

Na acht ronden had ik zes punten zodat ik tijdens de laatste ronde aan de top zeven borden aan kon schuiven. Zoals de lezer zal begrijpen zaten daar louter grootmeesters en meesters en verder twee anderen namelijk Wolfgang Schlüter en ik. Schlüter was mijn concurrent voor de toppositie tot 2300 ELO. Hij speelde tegen een andere grootmeester namelijk Lothar Vogt, eveneens een ex-kampioen van Oost Duitsland. Mijn tegenstander was M. Saltaev, een Russische grootmeester.

B. Bannink – M. Saltaev (Dresden, 23-7-1999)

1. d4 Pf6 2. Pf3 g6 3. Pc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. e3 0-0 6. Le2 Pbd7 Hier week Saltaev af van Uhlmann. 7. Pe5 c6 8. h4 h5 9. Dd2 Pxe5 10. Lxe5 b5 11. f3 a5 12. 0-0-0 La6 13. g4 hg4 14. h5 Pd7 15. Lxg7 Kxg7 16. e4 Th8 17. hxc6 b4 18. Pa4 hxc6 19. Lxa6 Txa6 20. De2 Ta8 De kritieke stelling.

In deze stelling had ik de torens op h8 moeten ruilen. Na 21. Txb8 moet zwart op h8 terugnemen met de dame of koning. Na 21... Dxb8 volgt sterk 22 exd5 en de witte dame dreigt via e7 binnen te vallen. Na 21... Kxb8 22 exd5 cxd5 23. Th1 Kg7 24. Pc5! kan zwart de witte aanval niet keren terwijl wit na 21... Kxb8 22 exd5 Pf6 23. dxc6 een pion wint. 21. exd5 Txb1 22. Txb1 Pf6 23. Pc5 Dd6 24. fxc4 cxd5 25. Pd3 Th8 26. Txb8 Kxb8 27. Pe5 Kg7 28. g5 Ph7 29. Dg4 Pf8 30. Dh3 Da6 31. b3 De2 32. Dh6 Kg8 33. Pxc6 De3 34. Kb1 Dg1 35. Kb2 Dxd4 36. Kb1 Pxc6 37. Dxc6 Kf8 38. Df5 Kg7 39. g6 Dg1 40. Kb2 Dd4 41. Kb1 Dg1 42. Kb2 Dxc6 43. Dxd5 Db6 44. De5 Kf7 45. Df5 Ke8 46. Dc8 Kf7 47. Df5 Ke8 48. Dc8 Kf7 remise.

Met deze remise erbij had ik zeseneenhalf punt uit negen partijen. De partij van Schlüter tegen Vogt werd na ongeveer zeven uur spelen eveneens remise waardoor ik tweede werd in mijn ELO categorie. In het totale gezelschap van ruim honderd zeventig schakers eindigde ik op de veertiende plaats.

Bernard Bannink.

LEIDER IN MOSKOU/Frits Hoorweg

Het was een mooie zomer, lekker veel geschaakt. Of althans dingen gedaan die daarmee verband houden.

Begin juli ging ik met "the good doctor" (Nepveu) een dag op stap. We hadden bedacht dat het graf van Akiba Rubinstein zich wel eens in Antwerpen kon bevinden. Volgens onze bronnen heeft hij zijn laatste dagen gesleten in een bejaardenhuis van de Joodse Gemeente aldaar. In de Volkskrant had een mooi artikel gestaan over de begraafplaats Schoonselhof, en wij wisten al bijna zeker dat op het Joodse gedeelte ervan een mooie steen te vinden zou zijn. Neen, dus. Een vriendelijke man keek voor ons cahiers door vol met handgeschreven namen en schudde mismoedig het hoofd. Hij verwees ons vervolgens naar het Nederlandse plaatsje Putte, net over de grens. De Joodse gemeenschap van Antwerpen heeft daar verschillende begraafplaatsen ingericht. Grote opwindning maakte zich van ons meester. Wij gingen ontdekken dat Rubinstein in Nederland begraven werd. Stop de persen! Inderdaad, u hebt daarover in de courant niets gelezen, want we hadden het weer mis. Op de algemene Joodse begraafplaats in Putte werd ons nog weer nieuwe hoop gegeven door een dame die van de Joodse Gemeente bleek te zijn. Zij zou het allemaal voor ons gaan nakijken in de boeken in Antwerpen. Later belde zij me op om te vertellen dat ze niets heeft kunnen terug vinden over Akiba Rubinstein. Ze had zelfs contact opgenomen met Brussel (waar R. woonde voor hij naar Antwerpen kwam), maar ook daar was niets te vinden. Dat was natuurlijk teleurstellend, maar het is toch een mooie dag geweest. Opvallend vind ik vooral dat de mensen die je om informatie vraagt op zo'n dag niet verblikken of verblozen. De beheerder van de begraafplaats Schoonselhof, de rijkswachter onderweg, die mevrouw van de Joodse Gemeente, geen van allen maakte aanstalten ons voor opsluiting voor te dragen. Zelf had ik het idee met iets volslagen krankzinnigs bezig te zijn, maar zij vonden het de normaalste zaak van de wereld.

Half juli gingen we weer naar Dresden om aan het zomertoernooi mee te doen. Daar heb ik niet zo geweldig gespeeld. Ik ben zelfs achter "the good doctor" geëindigd, maar dat hebt u ongetwijfeld elders in dit krantje kunnen lezen. In de laatste ronde speelde ik –wat men noemt- een leerzame partij.

Hoorweg – M. Müller

1.Pf3,d5 2.c4,e6 3.d4,Le7 4.Pc3,Pf6 5.Lg5,h6 6.Lf6x,Lf6x 7.Dd2,0-0 8.e3,b6 9.0-0-0,Lb7 10. Kb1,Pd7 11.cd5x,ed5 12.g4,Te8 13.h4,g6 14g5!?

Waarschijnlijk te agressief. Zwart had nu gewoon de pion kunnen pakken en dan moet wit nog maar zien hoe hij compensatie krijgt.

14 ...,hg5x 15.Pg5x,Kg7 16.Ld3,De7 17.Tdg1,c5 18.Pf7x!

Bij wit staat alles klaar en zwart heeft een tijdelijke ontwikkelingsachterstand. Dus moet er doorgetast worden.

18 ...,Df7x 19.Lg6x,Dg6x 20.Dc2,Dg1x 21.Tg1x,Kf7 22.Pb5?

Tot zover had ik gerekend, toen ik 18.Pf7x speelde. Als je het bekijkt vanuit de techniek van het vooruitrekenen is het niet zo'n gekke beslissing hier op te houden en af te ronden met een globaal stellingsoordeel. Je kunt tenslotte niet aan het rekenen blijven. Maar toen het zover was had ik natuurlijk nog eens moeten kijken en dan had ik vast 22. Df5! Gevonden, wat betere kansen op winst geeft. Want na:

22 ...,Th8

blijkt 23.Pd6 en 24.Pb7x niets op te leveren. Het paard zit gevangen, vooral omdat punt b2 zo zwak is geworden.

23.Df5,Ke7 24.Pc7,Taf8 25.De6,Kd8 26.Dd6,Tfg8 27.Pe6,Ke8 28.Pc7,Kd8 29.Pe6,Ke8 30.Pg5,Tg7 31.Tg4,Th6 32.De6,Te7 33.Df5,cd4x 34.Pe6,de3 35.fe3?

Hier had ik nog remise kunnen pakken met het aardige 35.Tg8,Kf7 36.Tg7 en eeuwig schaak.

35 ...,Tf7 36.Tg8,Ke7 37.Pf4,Lh4x 38.Pg6,Tg6x 39.Dg6x,Lf6 40. Dg3,Le5 41.Dg5,Kd6 42.Dd8,Lf6 43. De8,Te7 44. Dh5,Te3x

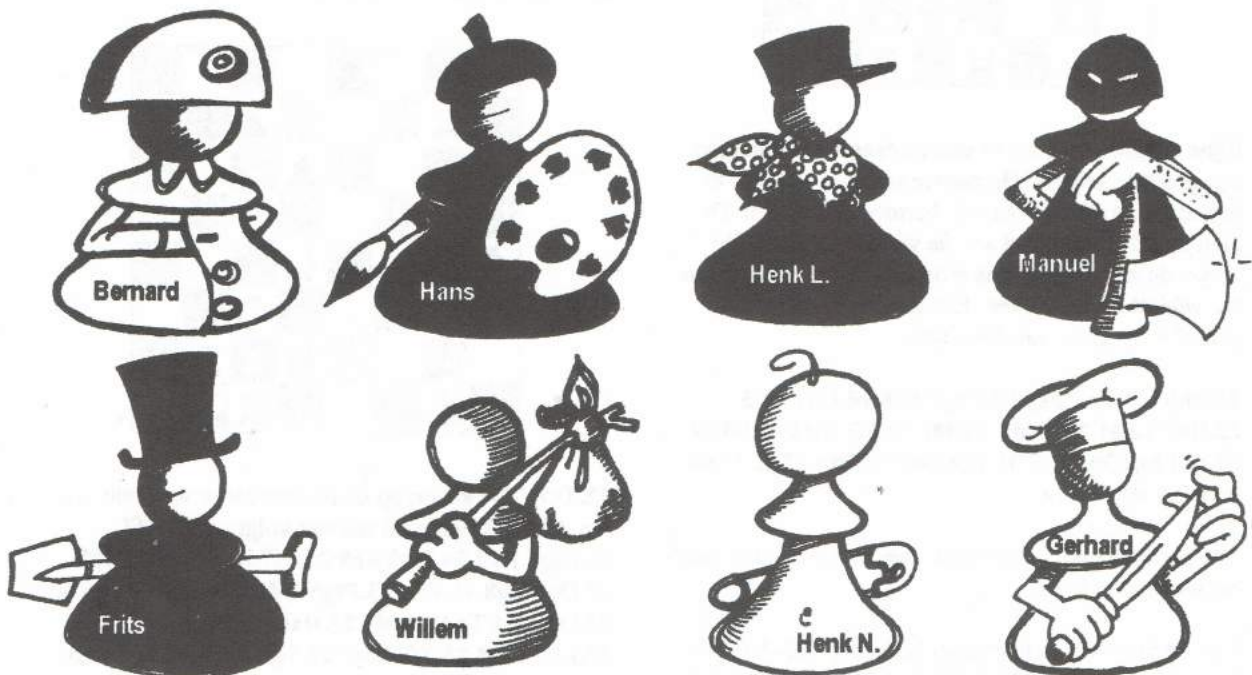
Dit eindspel verloor ik geruisloos en ik zie ook nu nog niet hoe ik dat had kunnen voorkomen.

Het toernooi in Dresden werd opgefleurd –maar niet heus- door de aanwezigheid van de oude Suetin. Iedere dag kon je zien hoe hij met veel moeite het heuveltje naar de ingang van de toernooizaal beklom. Eenmaal binnen was hij meestal op weg naar het balkon om een sigaretje te roken. Na afloop van zijn partijen verkocht hij boeken van eigen hand. In een poging een praatje met hem te maken, vroeg ik waar hij nu woonde. Hij keek mij somber aan en zei toen:

“Leider in Moskou.” Misschien zijn er mensen op de wereld die mijn medelijden meer verdienen, maar ik zou niet zo gauw weten wie.

Eind september, nog net voor het weer omsloeg, zag ik een vertoning van de film “Le Joueur d’Echecs” in de Philipszaal. In die oude, stomme film wordt een hoofdrol gespeeld door de zogenaamde schaakmachine, een ingenieuze uitvinding van Baron von Kempelen. Die schaakmachine is niet zomaar een bedenkfel, zoals de rest van het verhaal. Baron von Kempelen is een historische figuur en hij ontwikkelde de schaakmachine in 1776, het jaartal dat ook in de film wordt gebruikt. Natuurlijk was het nep, maar wel heel aardige nep. In de machine zat een mannetje verborgen, die van binnenuit kon volgen welke zetten de tegenstander deed en zijn eigen zetten uitvoerde door een mechanische arm te bewegen. Van buiten zag de machine eruit als een tafel, met een schaakbord en met daarachter gezeten een pop, die alle uiterlijke kenmerken van een Turk vertoonde. De vertoning die ik bijwoonde werd opgeluisterd door levende muziek gecomponeerd door Henri Rabaud. Ik had verwacht een zaal vol met schakers aan te treffen, maar ik telde er slechts twee. Misschien hadden de thuisblijvers wel gelijk, want aan het einde van de film moesten wij toezien hoe de schaakmachine voor het vuurpeleton kwam. Een smartelijk einde voor zo’n mooie vinding, maar sinds ik de film heb gezien treedt ik mijn computer met een nieuw gevoel van superioriteit tegemoet.

6-10-’99/fh

POSTMODERNE NOTITIES

Frits Hoorweg raadde ons met klem aan dat we meer in de stijl van Petrosjan moesten gaan schaken. Er werd bepaald te lichtzinnig gespeeld in Dresden. We hadden geluk. In Dresden speelde ook Aleksey Suetin mee. In een vroeger leven waren hij en Isaak Boleslavsky de vaste secondanten van Tigran Petrosjan geweest. Ik kocht van hem zijn boek *Tigran Petrosjan, Die Karriere eines Schachgenies* uit 1997. Een verrassend openhartig boek vol mooie partijen. Nu nog zo spelen. In de zesde ronde van het toernooi, na vijf ronden met nogal wisselvallige partijen, kreeg ik de kans de raad van Hoorweg op te volgen.

M. Prochnow – J.W. Meijer (Dresden, 20-7-1999)
1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 Lb4 4.Pd2 0-0 5.a3 Lxd2 6.Ld2 b6 7.Lg5 Lb7 8.e3 d6 9.Ld3 Pbd7 10.Dc2 h6 11.Lh4 c5 12.d5?! ed5 13.cd5 b5! 14. 0-0 Db6 15.a4 a6 16.a5 Da7 17.Lg3 Tfe8 18.Lxd6 Lxd5 19.Tad1 Db7 20.De2 Dc6 21.Lg3

Bijna ongemerkt is zwart erin geslaagd de stelling in zijn greep te krijgen. De zwarte stukken werken, in tegenstelling tot die van wit, harmonieus samen. De pion op a5 is een nagel aan de witte doods-kist. De volgende zet van zwart is erop gericht de zwakte van het veld d6 te elimineren. Een profylactische zet geheel in de geest van Petrosjan.

21.Ph5! 22.Ph4 Pxd3 23.hg3 Pe5 24.Lb1 Lb3 25.Dh5 Lxd1 26.Txd1 Tad8! 27.Tf1 Td2 28.b3 c4 29.bc4 bc4 30.f3 c3 31.Lc4 Dc4 32.Pf5 32.c2 Pxd6 33.gxh6 Wit gaf op.

Een perfecte partij. Die nacht sliep ik in Dresden voor het eerst uitstekend.

J.W. Meijer – G. Schumacher (Dresden, 22-7-1999)
1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pf3 Le7 4.Pc3 d5 5.Lg5 0-0 6.e3 Pbd7 7.Tc1 dc4 8.Lc4 Manuel Nepveu had deze stelling in zijn partij tegen Schumacher ook op het bord gehad. **8.c5 9.0-0 a6 10.a4** Bernard Bannink stelde na afloop **10.De2 b5 11.Ld3** voor. **10.Da5** Exit

Petrosjan. Ik besloot hier om postmodern verder te gaan. Zoals bekend moet een postmoderne schaker zichzelf een verzwakking toebrengen op de damevleugel om daarmee de stukken van de tegenstander weg te lokken om dan vervolgens zelf genadeloos toe te kunnen slaan op de koningsvleugel. **11.De2 Pb6 12.Ld3 cd4 13.ed4 Td8 14.Pe5** Een voorbarige zet. **14.Txd4 15.Lxf6 Lxf6 16.Lxh7 Kf8 17.Pf3 Tb4 18.Lb1** De witte aanval is afgeslagen. **18.Ld7 19.Pe4 Lxb2 20.Tc7 Td8 21.Txb7** De zwarte strategie is volkomen geslaagd. Zwart heeft de witte a-pion met al zijn stukken volledig omsingeld.

21.Lxa4 Te vroeg. Natuurlijk kwam **21.Ta4 22.Db2** niet in aanmerking, verder is na **21.Da4 22.Dd3** de situatie niet duidelijk en na **21.Pxa4 22.Txb4 Dxb4 23.Dxa6 Lb5 24.Db7** houdt wit zich net staande. Aan de tekstzet kleefte echter een groot bezwaar.

22.Txf7! De kroon op de postmoderne strategie van wit. **22.Kg8** Een fraai stikmat volgt op **22.Kf7 23.Peg5 Kg8 24.De6 Kh8 25.Pf7 Kg8 26.Ph6 Kh8 27.Dg8 Tg8 28.Pf7. 23.Pfg5 Ld1** Hier faalt **23.g6** op **24.Db2. 24.Txd1 Txd1 25.Dxd1 Td4 26.Pf6! gf6 27.Lh7 Kh8 28.Tf8 Kg7 29.Tg8 Kh6 30.Tg6** mat. Een rein of puur mat. 'Wonderbaar! Wonderbaar!', hoorde ik mijn buurman zeggen. Inderdaad een wonderbaarlijk mooi slot.

Hans Meijer.

Dresden 1999

In juli van dit jaar ging er weer een hele groep Zoetermeerse schakers (Bernard, Frits, Gerhard, Hans, Henk L, Henk N, Manuel en Willem) in de richting van het voormalige Oost-Duitsland om te schaken, net als vorig jaar. Net als vorig jaar deden we het schaakfestival daar ter plaatse aan, een groot toernooi met meer dan 150 schakers, waaronder dit jaar meer dan 10 grootmeesters, dat wordt verspeeld in een prachtige zaal in een fraai kasteel (net als vorig jaar). We logeerden weer in hetzelfde pension als vorig jaar, deden (bijna) dezelfde uitstapjes als het vorig jaar, aten in dezelfde etablissementen als vorig jaar, het weer was hetzelfde als vorig jaar en de tegenstanders soms zelfs ook. Waarom dan weer naar Dresden gegaan? Omdat het vorig jaar zo goed was bevallen, net als dit jaar.

Wat er ook is gebeurd in dat toernooi, alles stond in het teken van een figuur die uit ons groepje oprees om niet meer tot staan gebracht te kunnen worden. Bernard haalde $6\frac{1}{2}$ uit 9 met onder andere twee plusremises tegen heuse grootmeesters, en werd 14^e in het sterk bezette deelnemersveld. Die beide remise kwamen allebei tot stand via een variant die Bernard uit een of ander obscuur boekje had gehaald. Iets met h2-h4-h5-h6 en Lxh6 faalt op La6! U moet de stelling zien om dat te kunnen vinden. Uhlmann deed er een half uur over! En de anderen? Tsja. Er werd gewonnen, er werd verloren, er werd remise gespeeld, er werd aan ratings geslepen, er werden reine matten geproduceerd, er werd slecht en goed gespeeld, en de resultaten werden bijgehouden. Opmerkelijk zaken kwamen daarbij aan het licht. Zo waren er twee zalen: een prachtige zaal met kroonluchters van een kubieke meter waarin de top speelde, door ons de Zaal genoemd, en wat gangen daarnaast, weliswaar even mooi, maar door ons de Krochten genoemd. Nu was het de bedoeling van iedere schaker om zoveel mogelijk in de Zaal te spelen. Bernard speelde daar het hele toernooi, ik speelde alleen maar in de Krochten. Maar als dan eenmaal de Zaal was gehaald werd er meestal verloren. Henk N bijvoorbeeld scoorde in de Krochten $4\frac{1}{2}$ uit 5, in de Zaal 0 uit 4. Je zou denken dat hij blij was als hij in de Krochten moest spelen, maar nee. Steeds wilde hij naar de Zaal terug. Lijdt deze jongen aan zelfdestructie? Bij de anderen was het evenzeer zo. Veel lagere scores (zie de tabel) in de Zaal, maar toch steeds daar weer willen spelen. Ziehier de paradox: in de Zaal werd slechter gescoord dan in de Krochten, maar degenen die het vaakst in de Zaal speelden eindigden het hoogst.

Speler	Pnt Zaal	Part Zaal	Gem Zaal	Pnt Krocht	Part Krocht	Gem Krocht	Totaal
Bernard	$6\frac{1}{2}$	9	0.72				$6\frac{1}{2}$
Hans	$3\frac{1}{2}$	7	0.50	2	2	1.00	$5\frac{1}{2}$
Henk L	1	3	0.33	4	6	0.67	5
Manuel	2	5	0.40	3	4	0.75	5
Frits	3	6	0.50	$1\frac{1}{2}$	3	0.50	$4\frac{1}{2}$
Willem	$1\frac{1}{2}$	5	0.30	3	4	0.75	$4\frac{1}{2}$
Henk N	0	4	0.00	$4\frac{1}{2}$	5	0.90	$4\frac{1}{2}$
Gerhard				$3\frac{1}{2}$	9	0.39	$3\frac{1}{2}$
Totaal	$17\frac{1}{2}$	39	0.45	$21\frac{1}{2}$	33	0.65	39

Met de inzet van Hans was het halen van de 50%-grens dit jaar geen probleem. Hij speelde fris, origineel en aanvallend, zij het soms wat naief. Een verademing. Henk L speelde zoals hij altijd speelt. Eraf met die dames, afruilen van de paarden van de tegenstander. Het Rechthoekige schaak, hou het simpel. Manuel daarentegen speelt het Wat-is-schaken-toch-moeilijk-en-wat-kan-ik-het-toch-goed-schaak. Diepe afgronden, vasthoudendheid en duidelijke doch soms pertinent incorrecte meningen kenmerken zijn spel. Als men dat goed speelt kan men grootmeester worden. Maar ja. Frits stelde dit jaar enigszins teleur, na een zeer goede serie vorig jaar. Zijn spel (het insnoeren van de tegenstander en wachten op de onvermijdelijke fout) werkte niet zo erg dit jaar. Eén keer wel, en dat was meteen een prachtige partij. Veel remises. Zat hij niet helemaal lekker in zijn vel? Willem speelde zijn oude spelletje, het Dogmatische schaak, maar speelde dit jaar meer tegen zichzelf dan tegen de tegenstanders. Henk N speelde het Zeer Moeilijke Schaak. Dat spel waarin paarden naar b6 en a6, maar liever nog naar b7 en a7 worden gespeeld. Het driehoekje a6-c8-a8 heet sinds Dresden 1999 dan ook de Noord-hoek van het bord. Alleen raakte hij zelf daarin wel eens de weg kwijt. En ik? Als enige onder de 50%. Als enige niet in de Zaal gespeeld. Verloren van Manuel. Maar goed. Ik ga ook alleen maar mee omdat ik een auto heb, ervoor kan zorgen dat de heren schakers restaurants terugvinden waar we vorig jaar hebben gegeten, de standen en uitslagen wil bijhouden en ik de kritiek ontvang die Manuel anders op de echte schakers onder ons zou afvuren. Toch ga ik volgend jaar wel weer mee.

Gerhard Eggink